

คู่มือปฏิบัติงาน
การดำเนินการทางวินัย
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

โดยนางสาวนงคราญ อินจาย

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ ในตำแหน่งนิติกร กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ให้มีแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและเกิดความเป็นธรรมสูงสุดในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ และกระบวนการพิจารณาสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน โดยมีเนื้อหาสาระมุ่งเน้นให้เห็นถึงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะอำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และบุคคลผู้สนใจศึกษาได้เป็นอย่างดี

นางสาวนงคราญ อินจาย

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
วินัยและการดำเนินการทางวินัย	๔
การสืบสวนและการรายงาน	๕
ตัวอย่าง	๗
การสอบสวนและการรายงาน	๑๑
แผนภูมิการปฏิบัติงาน	๑๖
ตัวอย่าง	๑๗

วินัยและการดำเนินการทางวินัย

ความหมาย

วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ข้อบัญญัติที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติ ตามหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๒ - ๘๗

ลักษณะของวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. ใช้เฉพาะกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๒. ไม่มีอายุความ
๓. ผู้ร้องเรียนกล่าวหาไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เสียหาย
๔. ถอนคำร้องเรียนกล่าวหา หรือถอนคำร้องทุกข์กล่าวโทษไม่มีผลให้ต้องระงับการดำเนินการทางวินัย
๕. ยอมความกันไม่ได้และไม่อาจชดใช้ได้ด้วยเงิน
๖. การดำเนินการทางวินัย ต้องกระทำในขณะที่ผู้นั้นมีฐานะเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ออกจากราชการไปแล้วก็ยังสามารถตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้
๗. แม้เกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการไปแล้ว ก็ยังต้องดำเนินการสอบสวนทางวินัยต่อไป
๘. ในกรณีเป็นความผิดปรากฏชัดแจ้ง อาจไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนได้
๙. การรับสารภาพไม่เป็นเหตุให้ลดหย่อนโทษ
๑๐. กรณี ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดไม่ต้องการตั้งกรรมการสอบสวนอีก
๑๑. ไม่อาจกล่าวอ้างเหตุไม่รู้กฎหมายขึ้นเป็นข้อต่อสู้เพื่อไม่ต้องรับผิดทางวินัยได้
๑๒. แม้ไม่มีเจตนาก็เป็นความผิดวินัยได้
๑๓. พยานหลักฐานไม่เพียงพอแต่เชื่อได้ว่ากระทำผิดจริงก็ให้ออกจากราชการกรณีมีมลทินมัวหมองได้
๑๔. การดำเนินการทางวินัยต้องตั้งกรรมการสอบสวน
๑๕. การดำเนินการทางวินัยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด
๑๖. การสอบสวนพบว่าหย่อนความสามารถ บกพร่องต่อหน้าที่ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับหน้าที่ราชการก็ให้ออกจากราชการได้
๑๗. ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอาจถูกสั่งให้พักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนได้
๑๘. เมื่อรับโทษในความผิดทางวินัยแล้วอาจต้องรับผิดในโทษทางอาญา ทางแพ่งหรือความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่อีกด้วยก็ได้
๒๐. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาละเลยหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปกป้องช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย

การสืบสวนและการรายงาน

การสืบสวนทางวินัย

การสืบสวนทางวินัย คือ การแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือสงสัยว่าข้าราชการอาจกระทำผิดวินัยว่ากรณีมีมูลน่าเชื่อหรือเป็นความจริงหรือไม่ เพียงใด เพื่อจะดำเนินการทางวินัยต่อไป

วิธีการสืบสวน

วิธีการสืบสวนไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ อาจดำเนินการโดยวิธีการอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของเรื่องที่จะทำการสืบสวนว่าควรจะใช้วิธีการอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่จะให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นๆ ผู้บังคับบัญชาอาจดำเนินการสืบสวนเองหรือให้ผู้อื่นดำเนินการสืบสวน การสืบสวนอาจกระทำได้ทั้งโดยทางลับและโดยเปิดเผย การสืบสวนโดยทางลับ ได้แก่ การสืบสวนโดยมิให้ผู้กระทำผิดหรือผู้ถูกสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดรู้ตัว ส่วนการสืบสวนโดยเปิดเผย ได้แก่ การสืบสวนโดยวิธีแจ้งหรือแสดงให้ผู้ถูกสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงประเด็นแห่งความผิดและให้ชี้แจงแสดงเหตุผลแก่ข้อกล่าวหา

กรณีใดจะสมควรสืบสวนโดยทางลับหรือโดยเปิดเผยย่อมขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะสืบสวน ความร้ายแรงแห่งกรณี ตลอดจนความเสียหาย หรือเสียชื่อเสียงเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน

การสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีข้อมูลกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัย หรือมีผู้กล่าวหา หรือมีเหตุอันทำให้เห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย แต่ยังไม่ขาดพยานหลักฐาน ผู้บังคับบัญชาต้องสืบสวนพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรจะกล่าวหาหรือไม่ ถ้าไม่มีมูลก็ยุติเรื่อง ถ้ามีมูลต้องดำเนินการทางวินัยทันที

คุณสมบัติของคณะกรรมการสืบสวน

การสืบสวนข้อเท็จจริงไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ แต่เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในการสืบสวน ผู้บังคับบัญชาจึงสามารถดุลพินิจในการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสืบสวนข้อเท็จจริงได้โดยพิจารณาผู้ที่มีความเหมาะสม ดังนั้นคณะกรรมการสืบสวนจึงไม่ต้องมีระดับหรือตำแหน่งเท่า หรือสูงกว่าผู้ถูกร้องเรียนก็ได้ และคณะกรรมการสืบสวนควรมีจำนวน ๓ , ๕ , ๗ คน โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้มีวุฒิทางกฎหมายก็ได้

สรุปการสืบสวนและพิจารณา

เมื่อมีการร้องเรียนกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชา อ้างว่ามีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด มีพฤติกรรมหรือมีการกระทำผิดวินัยโดยอับบุคคล สถานที่ และพฤติการณ์แวดล้อมที่สามารถนำสืบข้อเท็จจริงได้ ให้ดำเนินการ

๑. ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย หรือ
๒. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องที่กล่าวหา

๓. ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงทั้งบุคคล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา

๔. เมื่อดำเนินการสืบสวนเสร็จสิ้นแล้ว

๔.๑ หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีไม่มีมูลตามข้อกล่าวหา ให้เสนอยุติเรื่องโดยไม่ต้องรายงานผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป เว้นแต่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งให้สืบสวนข้อเท็จจริง

๔.๒ หากพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีมีมูลและเข้าข่ายเป็นความผิดวินัย ให้เสนอดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหาต่อไป

(ตัวอย่าง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
 ที่ ..... วันที่ .....
 เรื่อง ร้องเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ด้วย มีหนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ กรณี.....ปรากฏรายละเอียดตามหนังสือร้องเรียน/บัตรสนเท่ห์ดังแนบ

เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานพิจารณาแล้ว เห็นว่าบัตรสนเท่ห์ฉบับนี้ได้อ้างพยานหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนอ้างพยานบุคคลที่สามารถนำสืบข้อเท็จจริงได้ ตามมติ ครม. ที่ นร ๐๒๐๖/ว.๒๑๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ ควรรับพิจารณาดำเนินการ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว ประกอบการพิจารณา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- ๑.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นประธานกรรมการ
- ๒.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการ
- ๓.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการและเลขานุการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ดังแนบ

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ด้วยมีบัตรสนเท่ห์/หนังสือร้องเรียนกล่าวหาว่า.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง.....โรงเรียน..... สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ รับเงินเดือนในอันดับ คศ.....
ชั้น.....บาท มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับ.....

ฉะนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวหาประกอบการ
พิจารณาดำเนินการ จึงแต่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นประธานกรรมการ

๒.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการ

๓.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและเสนอผลการ
สืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ตามที่ สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงกรณี.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....อำเภอ.....สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่า.....(ระบุเรื่องที่กล่าวหา ถ้าหากมีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่องตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน.....นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้วจึงขอเสนอรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....(มีผู้ร้องเรียนหรือมีผู้รายงานว่าอย่างไร.....
๒. คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยตรวจสอบพยานเอกสารและสอบปากคำพยานบุคคล จำนวน.....ปาก สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า.....(สรุปข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นตามที่ได้จากการสืบสวนข้อเท็จจริง.....
๓. คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า.....

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง จึงขอเสนอสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ

(.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการและเลขานุการ

(.....)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
 ที่ ..... วันที่ .....
 เรื่อง ร้องเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ด้วยคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งสพ.เชียงใหม่ เขต ๔ ที่...../.....
 เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนกล่าวหา นาย/นาง/นางสาว.....ข้าราชการครูและบุคลากร
 ทางการศึกษา ตำแหน่ง.....ระดับ.....โรงเรียน.....สพ.เชียงใหม่ เขต ๔
 ได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้วและได้รายงานมาเพื่อโปรดพิจารณา รายละเอียดปรากฏตาม
 ส่วนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงดังแนบ

กลุ่มกฎหมายและคดี ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

การตรวจสอบข้อเท็จจริง

มูลกรณีนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องจาก.....สพ.เชียงใหม่ เขต ๔ จึงได้
 สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนเรื่องดังกล่าวนี้ขึ้น

ผลการสืบสวน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า.....
 (สรุปข้อเท็จจริงตามประเด็นที่สืบสวนได้ความโดยละเอียด).....

ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน

คณะกรรมการสืบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า.....(มีการกระทำอย่างไร มีมูล/ไม่
 ควรตั้งสอบ/ยุติเรื่อง).....

ความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี

พิจารณาแล้วเห็นว่า.....(สรุปความเห็นว่ามีการกระทำอย่างไร มีมูลที่ควร
 กล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้
 ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้ดำเนินการทางวินัยทันที).....
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรด.....

การสอบสวนและการรายงาน

การสอบสวน

การสอบสวนทางวินัย คือ การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่น เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ หรือพิสูจน์เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังหาให้ได้ความจริงและความยุติธรรมและเพื่อที่จะพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดจริงหรือไม่ ถ้ากระทำผิดจริงก็จะได้ลงโทษผู้กระทำผิดวินัยนั้น

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาที่มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง หากเป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน

ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๓ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน จำนวนอย่างน้อย ๓ คน

กรณีตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเฉพาะประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา สำหรับตำแหน่งที่มีวิทยฐานะประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งและวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการสอบสวนอย่างน้อย ๑ คน จะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกรหรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดหรือรับรองหรือเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

รูปแบบของคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้ทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๑ ที่ ก.ค.ศ.กำหนดโดยต้องระบุ

๑. ชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ถูกกล่าวหา
๒. เรื่องที่กำลังกล่าวหา
๓. ชื่อ ตำแหน่ง หรือตำแหน่งและวิทยฐานะของผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนและผู้ช่วยเลขานุการ(ถ้ามี)

การเปลี่ยนตำแหน่งของผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนไม่กระทบกระเทือนถึงฐานะการเป็นประธานกรรมการ กรรมการ เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการสอบสวน

การแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาและคณะกรรมการสอบสวนทราบ

เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว กฎก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๕ กำหนดให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังนี้

๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ มีคำสั่ง โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย กรณีไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งคำสั่งได้ก็ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ เมื่อทำเช่นนี้แล้วและเวลาได้ล่วงพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ มีคำสั่ง และส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่ารับทราบตาม ๑) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการและให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

องค์คณะในการประชุมคณะกรรมการสอบสวน

๑) องค์คณะนั่งสอบสวน

ในการสอบถามปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน คณะกรรมการสอบสวนจะต้องนั่งสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะเป็นองค์คณะทำการสอบสวนได้ (ข้อ ๑๗)

๒) องค์คณะประชุมปรึกษา

๒.๑ องค์ประชุมปกติ

- ต้องมีประธานกรรมการสอบสวนอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการสอบสวนที่มาประชุมเลือกกรรมการสอบสวนคนหนึ่งทำหน้าที่แทน (ข้อ ๑๗ วรรคสอง)

- ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

๒.๒ องค์ประชุมพิเศษ

- ต้องมีประธานกรรมการสอบสวนอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการสอบสวนที่มาประชุมเลือกกรรมการสอบสวนคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

- กรรมการสอบสวนต้องมาประชุมไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

องค์ประชุมพิเศษใช้สำหรับการประชุมกรณี ดังนี้

๑. การประชุมตามกฎหมายก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาข้อ ๒๔ เพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัย

กรณีใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ เกี่ยวกับการให้ออกจากราชการหรือไม่อย่างไร

๒. การประชุมตามกฎหมาย.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาข้อ ๓๘ หลังจากคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้วจะต้องประชุมเพื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวนเพื่อมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำผิดหรือบริสุทธิ์ หากเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิด เป็นความผิดกรณีใด มาตราใด และสมควรลงโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๑ หรือเป็นกรณีที่มีมลทินมัวหมองตามมาตรา ๑๑๒

๒.๓ การออกเสียงลงมติ

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันก็ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง)

ในการสอบสวนกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

๑. ประธานคณะกรรมการสอบสวนนัดคณะกรรมการสอบสวนมาประชุมเพื่อวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๑๖ แล้วแจ้งผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๒. กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วนให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๑. แล้วเสร็จ

๓. ภายหลังจากคณะกรรมการสอบสวนประชุมกันพิจารณาพยานหลักฐานแล้วเห็นว่าเป็นกรณีมีหลักฐานชัดเจนว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย คณะกรรมการสอบสวนต้องมีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาที่สรุปได้จากการสอบสวน พร้อมทั้งแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๒. แล้วเสร็จ

๔. ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างและที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นควรรวบรวมพยานหลักฐานจากฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๓. แล้วเสร็จ

๕. มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหามาพบคณะกรรมการสอบสวนเพื่อแก้ข้อกล่าวหาและพยานหลักฐาน จากนั้นจึงให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามแบบ สว.๓ (ข้อ๒๔) ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๔. แล้วเสร็จ

๖. ดำเนินการสอบสวนโดยรวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างและที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นควรรวบรวมพยานหลักฐานจากฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๕ แล้วเสร็จ

๗. คณะกรรมการสอบสวนประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมด เพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือเป็นผู้บริสุทธิ์ ถ้าผิดวินัย ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถหรือมีมลทินมัวหมองและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๖ แล้วเสร็จ

รวมระยะเวลาในการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงทั้งหมด ๑๘๐ วัน แต่หากยังไม่แล้วเสร็จ สามารถขอขยายเวลาเพิ่มเติมไม่เกินอีก ๖๐ วัน รวมเป็น ๒๔๐ วัน

ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

การดำเนินการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง กฎก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ให้นำขั้นตอนการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้บังคับโดยอนุโลม คือ

๑. ประธานกรรมการสอบสวนนัดประชุมคณะกรรมการสอบสวน เพื่อพิจารณาข้อกล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวน

๒. เรียกผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและอธิบายข้อกล่าวหา (แจ้ง สว.๒)

๓. รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา

๔. ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานที่ได้จากการรวบรวมพยานหลักฐาน หากเห็นว่าไม่มีมูลก็ให้เสนอยุติเรื่อง หากเห็นว่ามีมูลก็ให้ดำเนินการสอบสวนต่อไป

๕. เรียกผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

๖. ถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะให้ถ้อยคำเป็นหนังสือหรือไม่ หากประสงค์ให้รับดำเนินการจัดทำมาเสนอคณะกรรมการสอบสวน

๗. ดำเนินการสอบสวนพยานหลักฐานตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างอิงขอให้ดำเนินการและรวบรวมพยานหลักฐานจากฝ่ายที่ถูกกล่าวหา

๘. ประชุมพิจารณาลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือเป็นผู้บริสุทธิ์

๙. จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

การตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวนในเรื่องต่อไปนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนถูกต้องตามข้อ ๓ หรือไม่

ถ้าองค์คณะและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓ จะทำให้สำนวนการสอบสวนทั้งหมดเสียไป ต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ตามกฎหมาย ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. การสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องหรือไม่

หากการสอบสวนตอนใดดำเนินไปโดยไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้ (ข้อ ๔๔)

๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน มีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง

๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ , ๒๗ , ๒๘ , ๒๙ , ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง , ข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง ของกฎก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐

ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการกรณีดังกล่าวเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

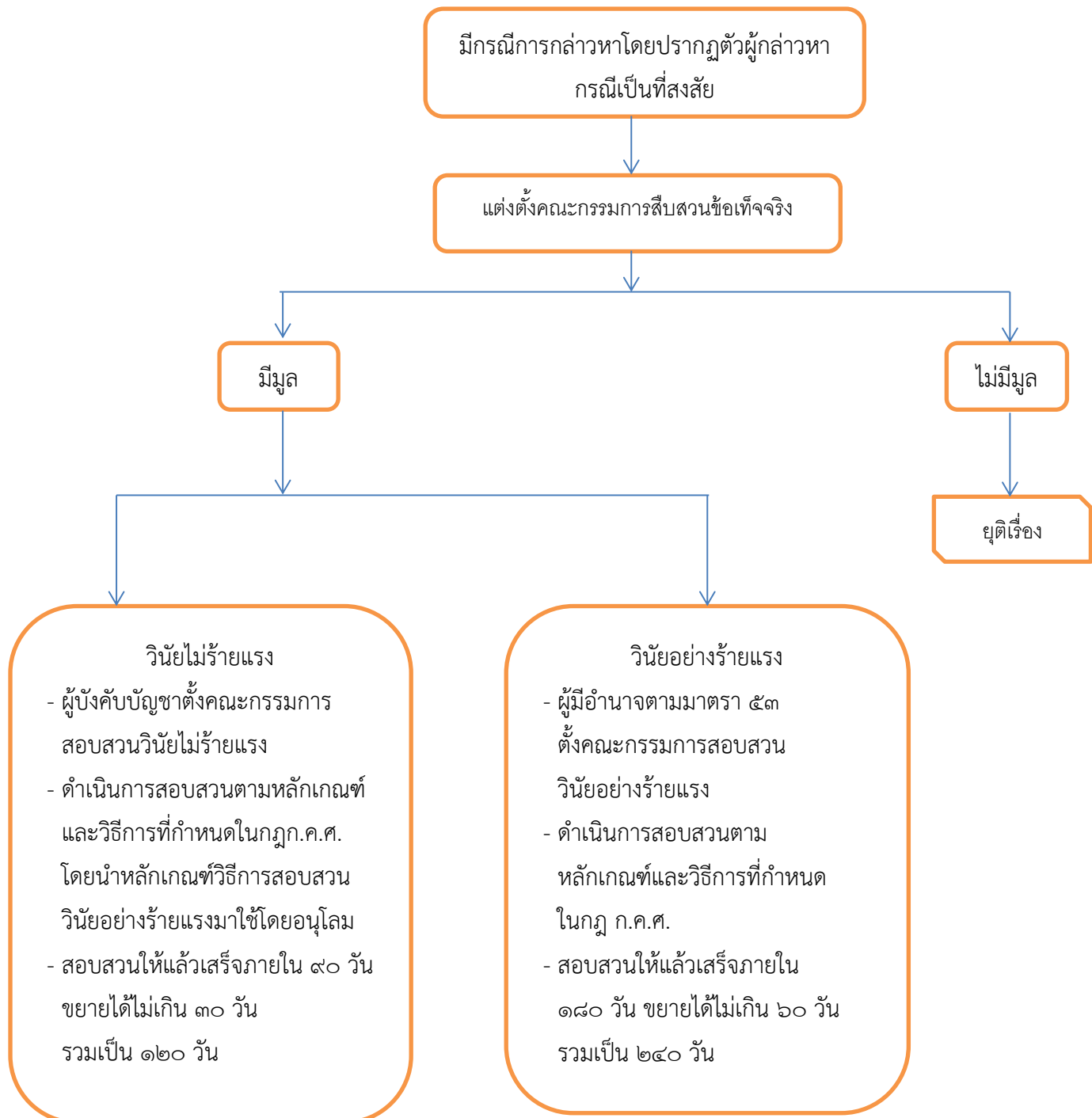
๓) คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาหรือส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ถูกต้องหรือไม่

ถ้าไม่ถูกต้อง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงแสดงพยานหลักฐานโต้แย้ง ให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดในข้อ ๒๔ ด้วย

๔) การสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎหมายก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐ นอกจากที่กำหนดในข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๕ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวนสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมีใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม จะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

แผนภูมิการปฏิบัติงาน

(ตัวอย่าง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
ที่ วันที่

เรื่อง วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ตามที่ สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงกรณี.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....อำเภอ.....สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่า.....(ระบุเรื่องที่กล่าวหา ถ้าหากมีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่องตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน.....นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้วจึงเสนอรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาดังต่อไปนี้

ผลการสืบสวน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า.....

การพิจารณาและความเห็น

ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน.....

ความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี.....

.....เห็นควรแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง โดยประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นประธานกรรมการ

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการ

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการ

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนาม

๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

๒. หนังสือแจ้งคำสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนและผู้ถูกกล่าวหา ดังแนบ

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง

ด้วย.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตำแหน่ง/วิทยฐานะ.....(ชื่อหน่วยงานทางการศึกษา).....สังกัด.....มีกรณีถูกกล่าวหาว่า
กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรงในเรื่อง.....
.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าวประกอบด้วย

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นประธานกรรมการ

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการ

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นกรรมการ

.....(ระบุชื่อและตำแหน่ง/วิทยฐานะ).....เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน
กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

ในการสอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่น
นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้อื่น
และคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมี
ส่วนกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานมาโดยเร็ว

อนึ่ง ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะร้องทุกข์คำสั่งนี้ ให้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
เชียงใหม่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่ ศธ ๐๔๐๕๐/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชียงใหม่ เขต ๔

๑๓๔ หมู่ ๘ ถนนเชียงใหม่ - ฮอด

ต.สันกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๒๐

พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการครูที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

เรียน ประธานกรรมการสอบสวน (นาย/นาง/นางสาว.....)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จำนวน.....แผ่น
๒. เอกสารหลักฐานประกอบการสอบสวน จำนวน.....แผ่น

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ได้สั่งแต่งตั้งท่านเป็นประธานกรรมการสอบสวนข้าราชการครูที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง รายละเอียดปรากฏในคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ที่ส่งมาพร้อมนี้ และในการสอบสวนนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเคร่งครัด ตามขั้นตอนการปฏิบัติและสาระสำคัญที่ควรทราบ ดังนี้

๑. ในการสอบสวนครั้งแรกให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ เรียกผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ทราบ โดยแจ้งให้ทราบข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่าในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสู้แก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

๑.๒ ถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไร

๒. ในการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในครั้งแรก ถ้าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธหรือให้การรับสารภาพแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนนั้น โดยละเอียด ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทั้งหมดเสียก่อน แล้วสรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ ลักษณะการกระทำเท่าที่ปรากฏ อันเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ (ถ้าไม่แจ้งสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ จำนวนการสอบสวนจะรับฟังไม่ได้) และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนนำพยานหลักฐานมาสู้แก้ข้อกล่าวหาได้ภายในเวลาอันสมควร

๓. การสอบสวนครั้งที่สอง เป็นการสอบสวนเพื่อรับฟังการนำสู้แก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา หลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว

๔. คณะกรรมการสอบสวนต้องทำการสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่มีภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาแล้วเสร็จ และคณะกรรมการสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ถ้ามีความจำเป็นซึ่งจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวไม่ได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุผลให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

๕. คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

๖. เมื่อดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้น ให้รายงานผลการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

กลุ่มกฎหมายและคดี

โทร. ๐๕๓-๘๒๓๒๒๒ ต่อ ๒๓ -๒๔

ที่ ศธ ๐๔๐๕๐/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต ๔
๑๓๔ หมู่ ๘ ถนนเชียงใหม่ - ฮอด
ต.สันกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๒๐

พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

เรียน กรรมการ (นาย/นาง/นางสาว.....)

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ได้แต่งตั้งท่านเป็น
คณะกรรมการสอบสวนข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ปรากฏรายละเอียดตามคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้
และในการสอบสวนนี้ คณะกรรมการจะต้องดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก..ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวน
พิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเคร่งครัด เสร็จแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

กลุ่มกฎหมายและคดี

โทร. ๐๕๓-๘๒๓๒๒๒ ต่อ ๒๓ -๒๔

ที่ ศร ๐๔๐๕๐/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต ๔
๑๓๔ หมู่ ๘ ถนนเชียงใหม่ - ฮอด
ต.สันกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๒๐

พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัย

เรียน นาย/นาง/นางสาว.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นทำการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงท่าน ปราบกฏรายละเอียดตามคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ถูกกล่าวหาที่ต้องถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงควรทราบแนว
ปฏิบัติพอสังเขป ดังนี้

๑. เมื่อท่านได้รับหนังสือฉบับนี้พร้อมคำสั่งแล้วให้ท่านลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบ
ไว้เป็นหลักฐานในคำสั่งทุกฉบับ แล้วจัดส่งหลักฐานการรับทราบคำสั่งฉบับหนึ่งกลับคืนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ โดยเร็ว หากท่านไม่ยินยอมดำเนินการดังกล่าว เมื่อพ้น ๑๕ วัน
นับแต่วันที่ส่งคำสั่งดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ จะถือว่าท่าน
ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

๒. เมื่อท่านทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว หากปรากฏว่าผู้สั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการ กรรมการ และหรือกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีเหตุจะทำให้การ
สอบสวนไม่ได้ความจริง และยุติธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวน
พิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ท่านมีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ที่ได้รับ
แต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน แล้วแต่กรณี ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๒.๑ รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา

๒.๒ มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

๒.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

๒.๔ เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือ
ร่วมแต่บิดาหรือมารดา ลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้นหรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสอง
ชั้นของผู้ถูกกล่าวหา

๒.๕ เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ของผู้ถูกกล่าวหา

๒.๖ มีเหตุอื่นที่น่าเชื่ออย่างยิ่งจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรมหรือไม่เป็นกลาง การคัดค้านให้กระทำภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการหรือวันทราบสาเหตุแห่งการคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วย จะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ ผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนต้องวินิจฉัยว่าควรให้กรรมการที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนหรือไม่ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากไม่มีคำวินิจฉัยภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ากรรมการดังกล่าวพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน

๓. คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนท่านเป็น ๒ ระยะ คือ ในการสอบสวนระยะแรก คณะกรรมการสอบสวนจะเรียกท่านมาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ทราบ รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่า ในการสอบสวนนี้ท่านมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยาน หลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยาน หลักฐานหรือนำพยาน หลักฐานมาสู้แก้ข้อกล่าวหาได้ และคณะกรรมการสอบสวนจะถามท่านว่าได้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ส่วนการสอบสวนในระยะที่ ๒ จะเป็นการสอบสวนเพื่อรับฟังการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาของท่าน หลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ท่านทราบแล้ว

๔. ท่านมีสิทธิที่จะนำสืบแก้ข้อกล่าวหาภายหลังจากที่ได้รับทราบการแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และในการอ้างพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา นั้น ท่านจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

๕. ท่านมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้าร่วมฟังการสอบสวนก็ได้ แต่จะให้ถ้อยคำหรือตอบคำถามแทนท่าน หรือเสนอความเห็นใดแก่คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้

๖. เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวน สรุปสำนวนเสร็จ หากปรากฏว่าท่านมีความผิดทางวินัยและท่านถูกลงโทษ หากท่านต้องการใช้สิทธิอุทธรณ์ ท่านสามารถใช้สิทธิต่อผู้มีอำนาจพิจารณาตามนัยของมาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนี้

๖.๑ ถ้าเป็นโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง คือ โทษลดเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อ กศจ.เชียงใหม่ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งลงโทษนั้น

๖.๒ ถ้าเป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ โทษไล่ออก หรือปลดออกจากราชการ ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งลงโทษ

๖.๓ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ของท่าน ท่านอาจขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนได้ ส่วนบันทึกถ้อยคำพยานบุคคลหรือเอกสารอื่นให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สั่งลงโทษว่าจะอนุญาตหรือไม่ก็ได้

๗. หากท่านไม่ใช่สิทธิอุทธรณ์ ท่านจะใช้สิทธิอย่างอื่นนอกเหนือจากนี้ไม่ได้ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

๘. หากท่านมีความประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ท่านสามารถร้องทุกข์ต่อ กศจ.เชียงใหม่ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ท่านได้รับแจ้งคำสั่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

กลุ่มกฎหมายและคดี

โทร. ๐๕๓-๘๒๓๒๒๒ ต่อ ๒๓ -๒๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
ที่ ..... วันที่ .....

เรื่อง สอบสวนวินัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ด้วยคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/อย่างร้ายแรง ตามคำสั่งสพ.เชียงใหม่ เขต ๔ ที่...../..... เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนกล่าวหา นาย/นาง/นางสาว.....
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง.....ระดับ.....โรงเรียน.....
สพ.เชียงใหม่ เขต ๔ ได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและได้รายงานมาเพื่อโปรดพิจารณา รายละเอียดปรากฏตามสำนวนการสอบสวนดังกล่าว

กลุ่มกฎหมายและคดี ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

การตรวจสอบข้อกฎหมาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งที่...../.....การดำเนินการสอบสวนขอด้วยกฎหมาย

การตรวจสอบข้อเท็จจริง

มูลกรณีนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องจาก.....สพ.เชียงใหม่ เขต ๔ จึงได้
สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องดังกล่าวขึ้น

ผลการสอบสวน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า.....
(สรุปข้อเท็จจริงตามประเด็นที่สืบสวนได้ความโดยละเอียด).....

การพิจารณาโทษและความเห็น

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน
คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า.....(สรุปความเห็นว่ามีกรกระทำ
อย่างไร ผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร หากผิดวินัยมีความผิดทางวินัยผิดกรณีใดและควรรับโทษทางวินัยสถานใด
ตามความในบทกฎหมายใด).....

ความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี

พิจารณาแล้วเห็นว่า.....(สรุปความเห็นว่ามีกรกระทำอย่างไร ผิดวินัย
หรือไม่อย่างไร หากผิดวินัยมีความผิดทางวินัยกรณีใดและควรรับโทษสถานใด ตามความในกฎหมายใด) เห็น
ควรสั่งลงโทษ.....นาย/นาง/นางสาว..... และรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง กศจ.เชียงใหม่เพื่อ
พิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนาม

๑. คำสั่งลงโทษ

๒. หนังสือแจ้งนาย/นาง/นางสาว.....

๓. หนังสือรายงาน กศจ. ดังแนบ